

İnsan kendine de iyi gelir

Bu hafta konuşum yine İzmir'in yakından tanıdığı bir isim; **Ahmet Büke**. Son öykü kitabı **ONS Kitap**'tan çıkan, İnsan Kendine de İyi Gelir'i okur okumaz kendisi ile sohbet etmek istedim. Öyküler her ne kadar her Pazartesi internet ortamında daha evvel yayınlanmış olsa da, ben elimde kitap olarak okumanın keyfini hiçbir şeye değişmem. Hem öyküler hem de bu röportaj size de iyi gelecek umarım.

'HEPSİ KADERİ OLUŞTURUYOR'

Aklınızda yazar olmak yokken, nasıl oldu da kendinizi "yazar" olarak buldunuz? Sizce bu doğuştan gelen bir yetenek mi yoksa zamanla bazı etkenlerle mi belirginleşiyor?

İnsan ve toplumla ilgili sonuçların tek bir yanıtı olmadığını düşünüyorum. Genlerimiz, çevresel faktörler özellikle coğrafya hepsi toplam bir kaderi oluşturuyor. Yani buna verecek kesin bir yanıtımız yok. Bana gelince internet olmasaydı

yazar olmaya bilirdim. çünkü 2000 yılında arkadaşlarla birlikte dijital bir dergi çıkardık sonra yine dijital platformlarda yazdım hatta ilk öykü yarışmasına online katıldım. Bütün bunlarla uğraşırken kitaplarım çıkmaya başladı.

İnsan kendine de iyi gelir, diyorsunuz öykünüzde. Edebiyatın bu iyileşmede rolü var mıdır mesela?

Tek başına kurtulmak diye bir şey olduğunu düşünmüyorum. Mesela ülkenin bir ucu yanarken siz burada uzun süre deniz kenarında güneşin batışını izleyemezsiniz. O dert katlanıp bulur bir şekilde herkesi hatta yüz sene önceki bir haksızlık bile döner dolaşır gelir. Mazlumun ahı meselesi öylesine söylenmiş bir laf değildir. Edebiyatın gizli güçleri yoktur bana göre. Derti çözemez ama çezecek olana güç verir,

SANATA DAİR
Gülşah Elikbank

yoldaşlık eder. Bu da küçümsenecek şey değil.

Bu kaotik ortamda yazmak, edebiyat yapmak zorlu mu siz? Bırakmayı, pes etmeyi düşündünüz mü hiç?

Tam buraya uymayabilir ama Mao'nun bir sözü var, "Gök kubbenin altında tam bir kaos var: Koşullar çok uygun" diye. Derdimiz bittiği gün edebiyat da rahmetli olur. Derti olan iniler yani. Bütün bunlar değil ama gündelik yaşam dertleri yani geçim derti bırakabilir tabii insana yazmayı.

Edebiyatın insanı ya da toplumu değiştireceğine inanır mısınız? Sizi bu anlamda etkileyen yazar ve kitaplar oldu mu?

Toplum binlerce yolla değişir. İnsan için çok emin değilim, biraz evrimin görece ağır akması da

var bunda. Zaten değişim içinde rol alan her aktör kendi mesrebince bir tanıklık da yapar. Latin Amerikalı yazarlar ve elbette Sait Faik, Orhan Kemal benim için çok önemlidir.

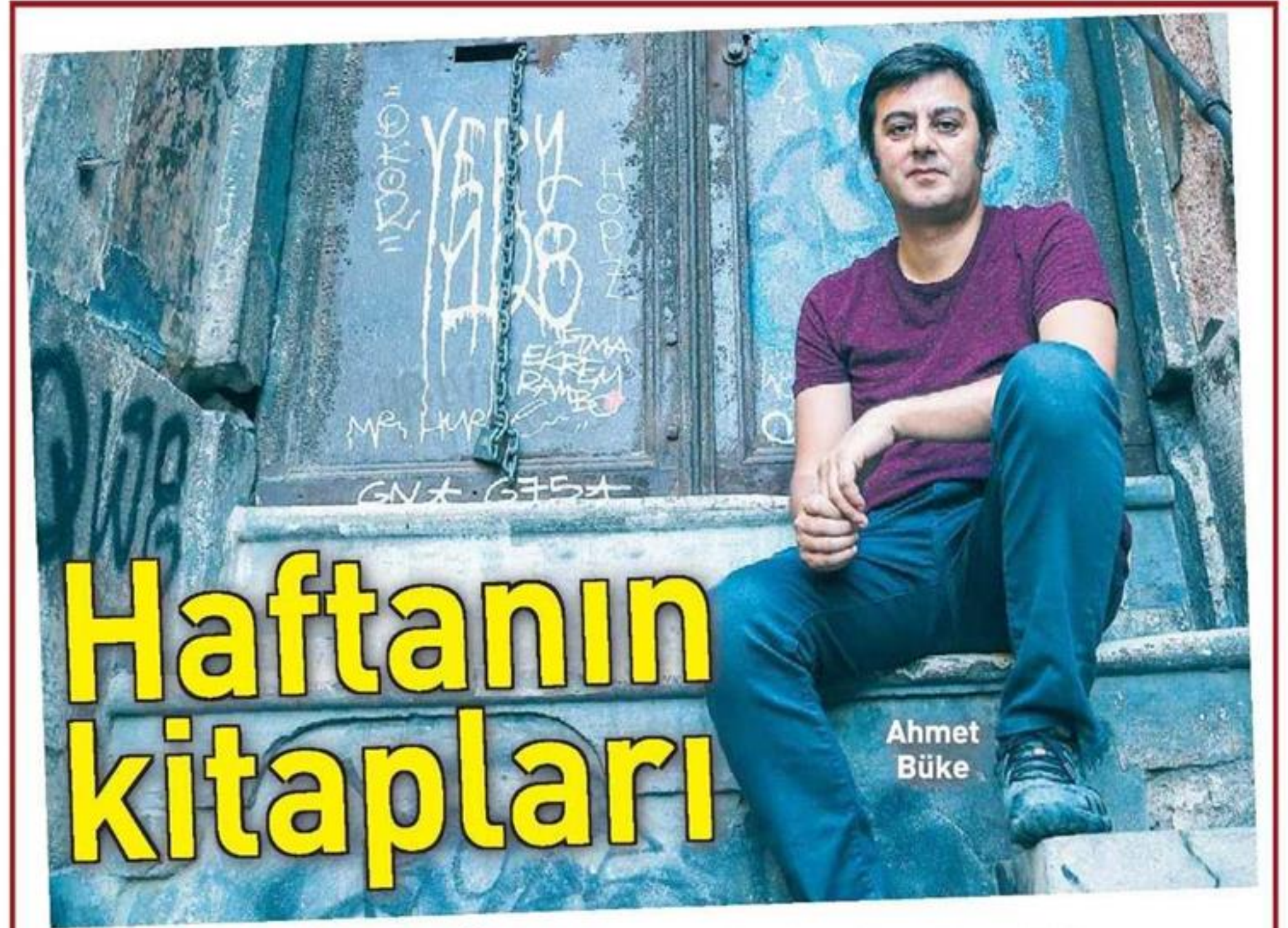
Zor olmadı mı her hafta öykü üretmek? Sipariş ile yani konusu verilerle öykü, roman yazmaya nasıl bakıyorsunuz?

Zor oldu başlangıçta ama sonra öykülerin geçtiği evren, karakterler, mekânlar oturdu içine zihnimde. Bu akışı sağladı. Ben daha çok ayrıntılarla ve çatışmalarla ilgilendim. Sipariş meselesini ilk defa duydum. Dumur oldum şimdi.

ÖLMEK İÇİN DOĞMAK GEREK

Var olma dair düşünür müsünüz sıklıkla?

Ölmek için doğmak gerekiyor. Bizim trajedimiz bunu bilen tek tür olmamız. Taşınması zor bir yük. Sanırım bütün çılgınlıklarımız biraz da buradan geliyor. Ama ölüm olmasa bu hayata katlanmak da mümkün olmazdı sanırım.

Her Gün – David Levithan / Pegasus

Yayınları: Her gün farklı bir bedende, her gün farklı bir hayatla ama her gün aynı kıza aşık. İnsanın kendisi gibi hissedememesi ve nereye ait olduğunu bilememesi üzerine harika bir kurgu oluşturmuş. Baş kahraman A'nın arkadaşı yok. Ebeveyni, ailesi, mülkü hatta evi bile yok. Çünkü her gün başka birinin bedeninde uyanıyor. Bazen kız bazen de erkek oluyor. Fakat hiçbir zaman aynı bedene ikinci kez giremiyor. Uzun süredir iyi daha doğrusu orjinal bir fikre dayanan fantastik roman okuyamamıştım. Bu nedenle Her Gün kitabı beni türe karşı tekrar umutlandırdı. Bazı romanların konularını neden bunu ben düşünemedim, diye kıskanırım.

Hayvanlardan Tanrılara Sapiens – Yuval Noah Harari / Kolektif Kitap:

Homo Sapiens'in neden bir ekolojik seri katile dönüştüğünü anlatan kitabı bana Sevgili Buket Uzuner önermişti. Uzuner'in önerilerini çok önemser ve vakit buldukça okurum. Bu kitabı okuduğum için de çok memnun oldum. 100 bin yıl önce Yeryüzü'nde en az altı farklı insan türü vardı. Günümüzdeyse sadece Homo Sapiens var. Diğerlerinin başına ne geldi ve bize ne olacak? Çoğu çalışma insanlığın serüvenini ya tarihi ya da biyolojik bir yaklaşımla ele alır, ancak Harari 70 bin yıl önce gerçekleşen Bilişsel Devrim'le başladığı bu kitabında gelenekleri yerle bir ediyor.

Yakın zamanda insanlar, dört milyar yıldır yaşama hükmeden doğal seçim yasalarını esnetmeye başladılar. Artık sadece dünyayı değil, kendimizi de diğer

canlıları tasarlama becerisi de kazandık. Peki bu bizi nereye götürüyor, bizi neye dönüştürebilir?

Yuval Noah Harari'nin "İnsanın yükselişini ne açıklayabilir?" başlıklı TED konuşması: "Yetmiş bin yıl önce, atalarımız önsöz hayvanlardı. Tarih öncesi insanların en önemli özelliği önemsiz olmalarıdır. Dünya'ya etkileri denizanasından veya ateş böceklerinden veya ağaç kakanlardan daha fazla değildi. Bugün tam tersine, gezegeni biz kontrol ediyoruz. Ve soru şu: Oradan buraya nasıl geldik? Kendimizi, Afrika'nın bir köşesinde kendi işine bakan önemsiz maymunlardan Dünya hükümdarlarına nasıl çevirdik?"

Lavanta Odası – Nina

George – Pegasus Yayınları: Parisli kitapçı Jean Perdu hangi kitabın hangi acıyı çeken ruha iyi geleceğini anlama yeteneğine sahiptir. Bu nedenle "Edebiyat Eczanesi" adını verdiği kitap gemisinden ziyaretçileri hiç eksik olmaz. Ancak ne yazık ki kendi yaralarını kitaplarla saramamaktadır. Aradan yirmi bir yıl geçmiş olmasına rağmen, bir gece yarısı arkasında yalnızca bir mektup bırakarak ortadan kaybolan güzel sevgilisi Manon'u hâlâ özlemektedir. Fakat Perdu o mektubu okumaya hiçbir zaman cesaret edememiştir. Beklenmedik bir şekilde hayatına giren bir yabancı, Perdu'nun yirmi yıllık uykusundan uyanarak gemisinin halatlarını çözmesine ve Fransa'nın güneyine, lavanta kokulu Provence'a doğru yola çıkmasına neden olur. Bu yolculukta ona son anda katılan genç bir yazar ve aşk acısı çeken Napolili bir aşık eşlik edecektir.

